

Zbierka súdnych rozhodnutí

NÁVRHY GENERÁLNEHO ADVOKÁTA
NILO JÄÄSKINEN
prednesené 13. júna 2013¹

Vec C-170/12

**Peter Pinckney
proti
KDG Mediatech AG**

[návrh na začatie prejudiciálneho konania podaný Cour de cassation (Francúzsko)]

„Neprípustnosť — Neexistencia súvislosti medzi prejudiciálnymi otázkami a existenciou alebo predmetom sporu vo veci samej — Súdna právomoc v občianskych a obchodných veciach — Nariadenie (ES) č. 44/2001 — Článok 5 bod 3 — Osobitná právomoc vo veciach nárokov z mimozmluvnej zodpovednosti — Kritériá na určenie miesta, kde došlo ku skutočnosti, ktorá zakladá nárok na náhradu škody — Porušenie majetkových autorských práv — Smernica 2001/29/ES — Články 2 až 4 — Vylisovanie CD — Ponúkanie CD na internete — Zverejnenie obsahu v elektronickej podobe“

I – Úvod

1. Cour de cassation (Kasačný súd, Francúzsko) položil Súdnemu dvoru dve prejudiciálne otázky v súvislosti s konaním o určenie zodpovednosti medzi pánom Pinckneym, ktorý má bydlisko vo Francúzsku a ktorý tvrdí, že je okrem iného autorom hudobných diel, a spoločnosťou KDG Mediatech AG (ďalej len „Mediatech“), usadenou v Rakúsku, založeným na údajnom falšovaní uvedených diel touto spoločnosťou.

2. Prejednávaná vec mohla viesť Súdny dvor k tomu, aby sa vyjadril k podmienkam, za ktorých sú súdy členského štátu miestne príslušné rozhodnúť spor založený na údajnom porušení autorských práv, ku ktorému došlo prostredníctvom internetu, na základe článku 5 bodu 3 nariadenia Rady (ES) č. 44/2001 z 22. decembra 2000 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach².

3. Vnútroštátny súd sa totiž pýta na relevantné kritérium väzby v prípade cezhraničného porušenia majetkových práv autora vyplývajúceho buď zo sprístupnenia obsahu v elektronickej podobe na internete, alebo z predaja hmotného nosiča, ktorý reprodukuje uvedený obsah, na internete. Cour de cassation odôvodňuje svoj návrh na začatie prejudiciálneho konania rozdielom, ktorý podľa jeho názoru existuje medzi sporom, ktorý rozhoduje, a prípadmi, ktoré Súdny dvor posudzoval v rozsudkoch L'Oréal a i.³, ako aj eDate Advertising a Martinez⁴.

1 — Jazyk prednesu: francúzština.

2 — Ú. v. ES L 12, 2001, s. 1; Mim. vyd. 19/004, s. 42.

3 — Rozsudok z 12. júla 2011 (C-324/09, Zb. s. I-6011).

4 — Rozsudok z 25. októbra 2011 (C-509/09 a C-161/10, Zb. s. I-10269).

4. Vzhľadom na opis skutkového stavu vnútroštátnym súdom a vzhľadom nato, že podľa môjho názoru je nevyhnutné vykonať kvalifikáciu právneho základu žaloby o určenie zodpovednosti podanej pánom Pinckneym, sa však domnievam, že prejudiciálne otázky sú irelevantné pre vyriešenie sporu vo veci samej, a preto ich treba vyhlásiť za neprípustné. Len subsidiárne teda uvediem niekoľko poznámok týkajúcich sa veci samej.

II – Právny rámec

A – Nariadenie č. 44/2001⁵

5. Odôvodnenie 12 nariadenia č. 44/2001 stanovuje, že „okrem bydliska žalovaného musia byť k dispozícii aj alternatívne kritériá právomoci založené na úzkej väzbe medzi súdom a žalobou alebo na účely uľahčenia efektívneho výkonu súdnictva“.

6. Článok 2 ods. 1 uvedeného nariadenia, ktorý je súčasťou oddielu 1 kapitoly II nazvaného „Všeobecné ustanovenia“, stanovuje, že „ak nie je v tomto nariadení uvedené inak, osoby s bydliskom na území členského štátu sa bez ohľadu na ich štátne občianstvo žalujú na súdoch tohto členského štátu“.

7. Článok 5 bod 3 toho istého nariadenia, ktorý je súčasťou oddielu 2 kapitoly II nazvaného „Osobitná právomoc“, stanovuje, že osobu s bydliskom na území členského štátu možno žalovať v druhom členskom štáte „vo veciach nárokov z mimozmluvnej zodpovednosti na súdoch podľa miesta, kde došlo alebo by mohlo dôjsť ku skutočnosti, ktorá zakladá takýto nárok“⁶.

B – Smernica 2001/29/ES

8. Článok 2 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/29/ES z 22. mája 2001 o zosúladiení niektorých aspektov autorských práv a s nimi súvisiacich práv v informačnej spoločnosti⁷ nazvaný „Právo rozmnožovania“ v podstate stanovuje, že členské štáty ustanovia okrem iného výlučné právo udeliť súhlas alebo zakázať priame alebo nepriame, dočasné alebo trvalé rozmnožovanie akýmkoľvek spôsobom a akoukoľvek formou, v celku alebo v časti pre autorov k ich dielam.

9. Článok 3 ods. 1 uvedenej smernice nazvaný „Právo verejného prenosu diel a právo sprístupňovania predmetov ochrany verejnosti“ stanovuje, že „členské štáty poskytnú autorom výlučné právo udeliť súhlas alebo zakázať akýkoľvek verejný prenos ich diel, či po drôte alebo bezdrôtovými prostriedkami vrátane sprístupňovania ich diel verejnosti takým spôsobom, aby verejnosť k nim mala prístup z miesta a v čase, ktoré si sama zvolí“. Odsek 3 tohto článku spresňuje, že „práva uvedené v odseku 1 a 2 nezaniknú žiadnym aktom verejného prenosu alebo sprístupnenia verejnosti, ako je uvedené v tomto článku“.

5 — Poznámam, že pri revízii nariadenia č. 44/2001 nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1215/2012 z 12. decembra 2012 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (Ú. v. EÚ L 351, s. 1) nedošlo k nijakej podstatnej zmene relevantných ustanovení.

6 — Ako Súdny dvor pripomenul vo svojom rozsudku z 25. októbra 2012, Folien Fischer a Fofitec (C-133/11, body 31 a 32), judikatúra týkajúca sa výkladu článku 5 bodu 3 Dohovoru o právomoci a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach podpísaného 27. septembra 1968 v Bruseli (Ú. v. ES L 299, 1972, s. 32), zmeneného a doplneného jednotlivými dohovormi o pristúpení nových členských štátov k tomuto dohovoru, platí aj pre výklad rovnocenných ustanovení nariadenia č. 44/2001.

7 — Ú. v. ES L 167, s. 10; Mim. vyd. 17/001, s. 230. Vzhľadom na znenie prejudiciálnych otázok, ktoré odkazujú len na autorské práva, necitujem ustanovenia týkajúce sa práv súvisiacich s autorskými právami, a to aj napriek tomu, že pán Pinckney môže požívať ochranu stanovenú niektorými z nich ako údajný interpret hudobných diel.

10. Článok 4 ods. 1 tej istej smernice nazvaný „Právo šírenia“ stanovuje: „Členské štáty poskytnú autorom vo vzťahu k originálu ich diela alebo k jeho rozmnoženinám výlučné právo udeliť súhlas alebo zakázať akúkoľvek formu verejného šírenia predajom alebo iným spôsobom“. Okrem toho odsek 2 uvedeného článku stanovuje, že „distribučné právo sa nevyčerpá v rámci spoločenstva vo vzťahu k originálu alebo ku kópiám diela s výnimkou prípadov, keď prvý predaj alebo prenos vlastníctva k danému objektu v rámci spoločenstva uskutoční držiteľ práv alebo sa uskutoční s jeho súhlasom“.

III – Spor vo veci samej, prejudiciálne otázky a konanie pred Súdny dvorom

11. Vzhľadom na návrh na začatie prejudiciálneho konania a pripomienky účastníkov konania možno skutkové okolnosti a spor vo veci samej zhrnúť takto.

12. Pán Pinckney, ktorý má bydlisko v Toulouse (Francúzsko), tvrdí, že je autorom, skladateľom a interpretom dvanástich piesní nahraných v 70. rokoch na gramofónovú platňu. Zistil, že uvedené piesne boli bez jeho súhlasu nahrané na kompaktné disky (ďalej len „CD“) vyhlasované spoločnosťou Mediatech v Rakúsku, kde má táto spoločnosť sídlo. Tieto CD následne predávali dve britské spoločnosti na rôznych internetových stránkach dostupných okrem iného z bydliska pána Pinckneyho v Toulouse.

13. Pán Pinckney podal proti spoločnosti Mediatech na Tribunal de grande instance de Toulouse (Vyšší súd v Toulouse) žalobu, ktorou sa domáhal náhrady škody, ktorá mu podľa jeho názoru vznikla z dôvodu porušenia jeho autorských práv. Uznesením zo 14. februára 2008 sudca uvedeného súdu pre prípravné konanie rozhodol, že má právomoc rozhodnúť o tomto návrhu, a to aj napriek námietke miestnej nepríslušnosti vznesenej spoločnosťou Mediatech.

14. Mediatech podala proti tomuto uzneseniu odvolanie a Cour d'appel de Toulouse (Odvolací súd v Toulouse) odmietol právomoc francúzskych súdov s odôvodnením, že miesto bydliska žalovaného sa nachádza v Rakúsku a miesto vzniku škody sa nemôže nachádzať vo Francúzsku.

15. Pán Pinckney následne podal proti tomuto rozsudku kasačný opravný prostriedok, pričom namietal porušenie článku 5 bodu 3 nariadenia č. 44/2001. Za týchto okolností Cour de cassation rozhodnutím z 5. apríla 2012 prerušil konanie a položil Súdnemu dvoru nasledujúce prejudiciálne otázky:

„1. Má sa článok 5 bod 3 nariadenia [č. 44/2001] vykladať v tom zmysle, že v prípade údajného porušenia majetkových autorských práv, ku ktorému došlo zverejnením obsahu na internetovej stránke,

— môže osoba, ktorá sa považuje za poškodenú, podať žalobu o určenie zodpovednosti na súdoch každého členského štátu, na území ktorého je obsah zverejnený na internete dostupný alebo bol dostupný, aby dosiahla náhradu len tej škody, ktorá jej bola spôsobená na území členského štátu, ktorého súd prejednáva žalobu,

alebo

— je okrem toho potrebné, aby tento obsah v súčasnosti alebo v minulosti bol určený verejnosti na území tohto členského štátu, alebo je potrebné, aby existovala iná spojitosť?

2. Má sa na prvú otázku odpovedať rovnako aj v prípade, že k údajnému porušeniu majetkových autorských práv nedošlo zverejnením obsahu v elektronickej podobe, ale ? ako v prejednávanej veci ? ponúkaním hmotného nosiča, ktorý reprodukuje tento obsah, na internete?“

16. Návrh na začatie prejudiciálneho konania bol zaregistrovaný v kancelárii Súdneho dvora 11. apríla 2012. Písomné pripomienky predložil pán Pinckney, francúzska, grécka, rakúska a poľská vláda, ako aj Európska komisia. Vo veci sa nekonalo pojednávanie.

IV – Analýza

A – O prípustnosti

17. Budem sa zaoberať dvoma dôvodmi neprípustnosti relevantnými v prejednávacom prípade s prihliadnutím jednak na výnimočnú povahu rozhodnutí o neprípustnosti návrhov na začatie prejudiciálneho konania, ktorá vyplýva zo základnej zásady riadnej spolupráce s vnútroštátnymi súdmi, a jednak z potreby, aby tieto súdy umožnili Súdnemu dvoru rozhodnúť o požadovanom výklade ustanovení práva Únie vzhľadom na spor vo veci samej a pre potreby tohto sporu.

18. Z ustálenej judikatúry totiž vyplýva, že pre prejudiciálne otázky položené vnútroštátnymi súdmi platí domnienka relevancie⁸ a v tejto súvislosti ich možno odmietnuť „len vtedy, ak je zjavné, že požadovaný výklad práva Únie nemá nijakú súvislosť s existenciou alebo predmetom sporu vo veci samej, pokiaľ ide o hypotetický problém, alebo ak Súdny dvor nemá k dispozícii skutkové a právne podklady nevyhnutné na užitočné zodpovedanie otázok, ktoré sú mu položené“⁹. Domnievam sa, že v prejednávanej veci je to tak.

1. Nedostatočný opis skutkových okolností veci

19. Prvý dôvod neprípustnosti, ktorý síce neuviedol žiadny z účastníkov konania, ale na ktorý možno prihliadnuť *ex officio*¹⁰, súvisí s tým, že Súdny dvor nemôže odpovedať na položené otázky vzhľadom na nedostatočný opis skutkových okolností veci vnútroštátnym súdom. Prejednávaný návrh na začatie prejudiciálneho konania neobsahuje nijaké informácie týkajúce sa najmä povahy vzťahov medzi rakúskou spoločnosťou a britskými spoločnosťami, prípadných súbežných žalôb pána Pinckneyho proti uvedeným spoločnostiam, činnosti predmetných internetových stránok alebo technického postupu zverejnenia chráneného obsahu na internete uvedeného v prvej otázke.

20. Medzery v návrhu na začatie prejudiciálneho konania sťažujú úlohu Súdneho dvora spočívajúcu v poskytnutí čo najužitočnejšej odpovede na položené otázky na základe skutkových okolností veci. Domnievam sa však, že Súdny dvor môže podať požadovaný výklad článku 5 bodu 3 nariadenia č. 44/2001, keďže – v zmysle judikatúry – má dostatok informácií na to, aby určil význam položených otázok¹¹, ktorým je konkrétne vymedzenie relevantného kritéria väzby v prípade porušenia autorských práv. Návrh na začatie prejudiciálneho konania teda nie je z tohto dôvodu neprípustný.

2. Irelevantnosť položených otázok pre vyriešenie sporu vo veci samej

21. Druhý dôvod neprípustnosti, ktorý uviedla rakúska vláda a Komisia, sa týka užitočnosti odpovede Súdneho dvora pre vyriešenie sporu vo veci samej vzhľadom na neexistenciu zjavnej súvislosti medzi položenými otázkami a sporom, ktorý rozhoduje vnútroštátny súd.

8 — Pozri najmä rozsudok z 15. septembra 2011, Unió de Pagesos de Catalunya (C-197/10, Zb. s. I-8495, bod 17 a citovanú judikatúru).

9 — Pozri najmä rozsudok z 24. apríla 2012, Kamberaj (C-571/10, bod 42 a citovanú judikatúru).

10 — Keďže Súdnemu dvoru – rovnako ako každému súdu – prináleží, aby overil vlastnú právomoc. Rozsudok z 9. decembra 2010, Fluxys (C-241/09, Zb. s. I-12773, bod 31 a citovaná judikatúra).

11 — Pozri najmä rozsudok zo 17. júla 2008, Raccanelli (C-94/07, Zb. s. I-5939, bod 29).

22. Súdny dvor opakovane rozhodol, že nie je potrebné odpovedať na prejudiciálne otázky, ak požadovaný výklad práva Únie nemá objasniť vyriešenie sporu vo veci samej, najmä ak sa predmet tohto sporu odlišuje od predmetu položených otázok.¹²

23. Z tohto hľadiska osobitosť tejto veci súvisí s tým, že tento aspekt prípustnosti nemožno posudzovať priamo, ale je potrebné najprv preskúmať systém ochrany autorských práv v Európskej únii. Keď totiž vnútroštátny súd rozhoduje o žalobe pre porušenie autorských práv na základe článku 5 bodu 3 nariadenia č. 44/2001, musí najprv kvalifikovať údajné činnosti z hľadiska autonómnych pojmov obsiahnutých v smernici 2001/29¹³ s cieľom lokalizovať jeden z prvkov údajnej zodpovednosti na území členského štátu, kde má tento súd sídlo, aby prípadne potvrdil svoju právomoc¹⁴.

24. Preto sa – tak ako Komisia – domnievam, že je potrebné samostatne posúdiť rôzne výlučné autorské práva relevantné v tejto veci, a to napriek všeobecnému zneniu prejudiciálnych otázok, ktoré bez rozlišovania odkazujú na „majetkové autorské práva“. Po tejto kvalifikácii bude jasnejšia neexistencia súvislosti medzi položenými otázkami a sporom vo veci samej.

a) Kvalifikácia údajného falšovania vo vzťahu k výlučným autorským právam stanoveným smernicou 2001/29

25. Po prvé je podľa môjho názoru nesporné, že údajné rozmnoženie predmetných diel vo forme CD, ktoré údajne vykonala Mediatech, spadá do výlučného práva rozmnožovania v zmysle článku 2 smernice 2001/29. V tejto súvislosti poukazujem na to, že porušenia práva rozmnožovania majú v zásade prísne územný rozmer. Pokiaľ ide o vylisovanie CD, v prejednávanej veci je týmto územím Rakúsko. Aj keby zhotoviteľ nepovolenej rozmnoženiny tiež sprístupňoval alebo šíril predmetný obsah v zahraničí, a to buď sám, alebo prostredníctvom spolupáchatela, porušenie v zahraničí, ktoré by z toho vyplynulo, by bolo dôsledkom neskoršieho sprístupnenia alebo šírenia a nie samotného rozmnoženia.

26. Pokiaľ ide po druhé o údajné ponúkanie uvedených CD na internete britskými spoločnosťami, zastávam názor, že spadá do pôsobnosti výlučného práva šírenia stanoveného v článku 4 smernice 2001/29. Cieľom takého ponúkania na internete je totiž prevod vlastníctva k hmotnému nosiču obsahu chráneného autorským právom.¹⁵ Táto kvalifikácia podľa môjho názoru nezávisí od toho, či sa tento nosič ponúka v obchode alebo na internete.

27. Po tretie je teda predovšetkým problematické určiť, medzi aké výlučné práva patrí zverejnenie obsahu chráneného autorským právom v elektronickej podobe na internete, ktoré je predmetom prvej prejudiciálnej otázky. V tejto súvislosti by predmetný technický postup, ktorý vnútroštátny súd nevymedzil, mohol spočívať v nepretržitom prenose („streamingu“), v sťahovaní súborov uložených na centrálnom serveri alebo v sprístupňovaní súborov pár páru („peer to peer“).

28. Domnievam sa, že zámerom normotvorcu, ktorý je vyjadrený v odôvodnení 23 smernice 2001/29, bolo, aby všetky tieto postupy spadali do pôsobnosti pojmu „verejný prenos“ v zmysle článku 3 ods. 1 tejto smernice, ktorý sa vzťahuje najmä na „akýkoľvek verejný prenos ich diel, či po drôte alebo bezdrôtovými prostriedkami vrátane sprístupňovania ich diel verejnosti takým spôsobom, aby verejnosť

12 — Pozri najmä rozsudok z 9. novembra 2010, Volker und Markus Schecke a Eifert (C-92/09 a C-93/09, Zb. s. I-11063, body 40 až 42 a citovanú judikatúru).

13 — Pozri najmä rozsudok z 21. júna 2012, Donner (C-5/11, bod 25).

14 — Pozri v tomto zmysle FAWCETT, J., TORREMANS, P.: *Intellectual Property and Private International Law*. Oxford University Press, 2011, s. 561, bod 10.86, a s. 564, bod 10.95.

15 — Túto kvalifikáciu potvrdzuje odôvodnenie 29 smernice 2001/29, ktoré odlišuje on-line služby od fyzických nosičov a je založené na „Dohodnutom vyhlásení týkajúcom sa článkov 6 a 7“ Zmluvy WIPO o autorských právach (WCT) prijatej 20. decembra 1996 v Ženeve a schválenej v mene Európskeho spoločenstva rozhodnutím Rady 2000/278/ES zo 16. marca 2000 (Ú. v. ES L 89, s. 6; Mím. vyd. 11/033, s. 208).

k nim mala prístup z miesta a v čase, ktoré si sama zvolí“¹⁶. Okrem toho v rozsudku ITV Broadcasting a i.¹⁷ Súdny dvor nedávno rozhodol, že retransmisia diel zahrnutých do terestriálneho televízneho vysielania, ktorú poskytuje subjekt odlišný od pôvodného vysielateľa prostredníctvom prenosu údajov cez internet sprístupneného predplatiteľom, ktorí môžu prijímať túto retransmisiiu pripojením sa na jeho server („live streaming“), spadá pod pojem „verejný prenos“.

29. Zverejnenie piesní v elektronickej podobe na internete by tiež prípadne mohlo spadať do oblasti výlučného práva rozmnožovania v zmysle článku 2 smernice 2001/29, ktorý sa vzťahuje na „dočasné alebo trvalé rozmnožovanie akýmkoľvek spôsobom a akoukoľvek formou“¹⁸. Súdny dvor konkrétne spresnil, že tento pojem sa môže vzťahovať na – hoci aj dočasné a čiastočné – rozmnožovanie prostredníctvom uloženia výňatku z chráneného diela do pamäte počítača.¹⁹ Ak by zverejnenie piesní na internete, na ktoré poukazuje vnútroštátny súd, predstavovalo rozmnoženie, domnievam sa, že tento úkon by bol lokalizovaný v mieste zverejnenia na internete („upload“).²⁰

30. Z toho vyplýva, že v konaní vo veci samej sú relevantné všetky tri výlučné prierezové autorské práva zakotvené v smernici 2001/29, takže základ žalôb proti každému z údajných falšovateľov je odlišný a určenie miesta úkonov, ktoré im možno pripísať, závisí od predmetného práva.

b) Dôsledky pre relevantnosť prejudiciálnych otázok

31. Rakúska vláda spochybňuje prípustnosť celého návrhu na začatie prejudiciálneho konania na základe neexistencie súvislosti medzi položenými otázkami a sporom vo veci samej, zatiaľ čo Komisia sa zrejme prikláňa k čiastočnej prípustnosti, keďže odlišuje otázku porušenia práva rozmnožovania pána Pinckneyho, ktorú podľa jej názoru treba preskúmať, od otázky porušenia jeho práva šírenia, ktorú považuje za neprípustnú.

32. Pokiaľ ide o údajné porušenie práva rozmnožovania, na ktoré sa odvoláva pán Pinckney, už som vysvetlil, že ponúkanie CD na internete alebo zverejnenie obsahu v elektronickej podobe na internete, ktoré sú ako jediné predmetom otázok položených Súdnemu dvoru, spadajú pod právo šírenia a právo prenosu.²¹ V dôsledku toho sa domnievam, že nie je potrebné vykonať preskúmanie kritérií vymedzenia miesta, kde došlo ku skutočnosti, ktorá zakladá nárok na náhradu škody z dôvodu porušenia práva rozmnožovania, o ktoré vnútroštátny súd nežiada, hoci toto právo je podľa všetkého jediným výlučným právom, ktoré Mediatech mohla porušiť.

16 — Naopak, úvahy Súdného dvora v rozsudku z 3. júla 2012, UsedSoft (C-128/11), podľa môjho názoru nemožno uplatniť v prejednávanej veci. V tomto rozsudku Súdny dvor konštatoval, že nie je potrebné rozlišovať stiahnutie kópie počítačového programu z internetovej stránky a jeho dodanie na CD-ROM-e, keďže oba tieto postupy spadajú pod pojem „rozširovanie“ v zmysle článku 4 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/24/ES z 23. apríla 2009 o právnej ochrane počítačových programov (Ú. v. EÚ L 111, s. 16). Súdny dvor však zdôraznil špecifickosť tohto riešenia v kontexte tejto smernice, ktorá predstavuje *lex specialis* vo vzťahu k smernici 2001/29 relevantnej v prejednávanej veci (body 51, 56 a 60 uvedeného rozsudku).

17 — Rozsudok zo 7. marca 2013 (C-607/11).

18 — Podľa článku 9 ods. 3 Dohovoru o ochrane literárnych a umeleckých diel, podpísaného 9. septembra 1886 v Berne, v znení vyplývajúcom zo zmien a doplnení z 28. septembra 1979 (ďalej len „Bernský dohovor“) „každý zvukový alebo obrazový záznam sa považuje... za rozmnoženinu“. Článok 5 ods. 1 smernice 2001/29 však stanovuje výnimku pre prípady dočasného rozmnožovania „ktoré sú prechodné alebo náhodné a sú integrálnou alebo podstatnou časťou technologického procesu... a ktoré nem[ajú] žiadny samostatný ekonomický význam“, pokiaľ je splnená podmienka týkajúca sa ich účelu, ktorým musí byť „transmisia v sieti medzi tretími stranami cez sprostredkovateľa“ alebo „oprávnené použitie“.

19 — Rozsudok zo 16. júla 2009, Infopaq International (C-5/08, Zb. s. I-6569, bod 51).

20 — Pozri v tomto zmysle MAGNUS, U., MANKOWSKI, P.: *European Commentaries on Private International Law, Brussels I Regulation*. 2. vyd. Mníchov: Sellier, 2012, marg. č. 226, s. 250. Internet umožňuje cezhraničný pohyb obsahu, ale samotný prenos súborov možno lokalizovať. V prípade, ktorý uvádza vnútroštátny súd, má rozmnoženie „technickú“ povahu v tom zmysle, že slúži len inému úkonu, konkrétne prenosu, na ktorý sa môže vzťahovať článok 5 ods. 1 smernice 2001/29.

21 — Hoci zverejnenie obsahu v elektronickej podobe na internete si teoreticky môže vyžadovať vytvorenie digitálnej kópie a môže spadať aj do práva rozmnožovania, keďže na toto rozmnoženie sa článok 5 ods. 1 smernice 2001/29 nevzťahuje, ako som to vysvetlil v bode 29 týchto návrhov, týmto aspektom sa vzhľadom na jeho čisto hypotetickú povahu vo vzťahu k položeným otázkam nebudem ďalej zaoberať.

33. Pokiaľ ide o údajné porušenie práv šírenia a prenosu, vzhľadom na informácie, ktoré má Súdny dvor k dispozícii, sa domnievam, že v prejednávanej veci požadovaný výklad práva Únie nijako nesúvisí s existenciou alebo predmetom sporu vo veci samej.

34. Prvá prejudiciálna otázka totiž vychádza z predpokladu, že došlo k zverejneniu obsahu v elektronickej podobe na internete, ako to zdôrazňuje rakúska vláda. Tak zo zhrnutia skutkových okolností uvedeného v návrhu na začatie prejudiciálneho konania, ako aj z výkladu znenia druhej otázky²² *a contrario* pritom vyplýva, že tento prípad nezodpovedá skutkovým okolnostiam sporu, ktorý rozhoduje vnútroštátny súd. Podľa ustálenej judikatúry teda netreba odpovedať na túto prvú otázku.²³

35. Odpoveď na druhú prejudiciálnu otázku, ktorú by Súdny dvor mohol poskytnúť, by tiež nebola užitočná pre vnútroštátny súd, keďže tento súd nerozhoduje o žalobe týkajúcej sa šírenia CD na internete z internetovej stránky, ale o žalobe týkajúcej sa rozmnožovania diel vyplývajúceho z vylisovania CD v Rakúsku.

36. Je totiž nesporné, že k ponúknutiu CD na internete, ktoré je predmetom druhej prejudiciálnej otázky, došlo z iniciatívy britských spoločností, ktoré nie sú účastníkmi konania vo veci samej.²⁴ Spis, ktorý má Súdny dvor k dispozícii, v skutočnosti neobsahuje nijaký údaj, ktorý by umožňoval určiť, či a do akej miery sa jediná žalovaná v konaní vo veci samej – Mediatech – priamo alebo nepriamo podieľala na tomto šírení alebo prenose prostredníctvom internetu.

37. V tejto súvislosti poznamenávam, že odpoveď na položené otázky, ktorú by Súdny dvor mohol poskytnúť, by bola užitočná pre vnútroštátny súd len vtedy, ak by článok 5 bod 3 nariadenia č. 44/2001 umožňoval žalovať osobu, o ktorej sa predpokladá, že je zodpovedná za údajné falšovanie, na sídle so sídlom v členskom štáte, v ktorom táto osoba nemá bydlisko, z dôvodu, že škodlivý účinok údajného iného falšovania, ktorého sa dopustila tretia osoba, ktorá nie je žalovaná v konaní, nastal v tomto členskom štáte a konanie žalovaného by bolo podmienkou, ktorá umožnila následné úkony uvedenej tretej osoby.

38. Súdny dvor pritom nedávno rozhodol, že takúto právomoc založenú na údajnom protiprávnom konaní tretej osoby, ktorá nie je žalovanou, nemožno založiť v mieste konania tejto tretej osoby, ktoré zakladá nárok na náhradu škody, pokiaľ ide o rozhodnutie o žalobe smerujúcej proti údajnému páchatelovi, ktorý v tomto mieste sám nekonal.²⁵ Domnievam sa, že takáto odvodená právomoc neexistuje ani v mieste vzniku škody vyplývajúcej z údajného konania tretích osôb, ktoré nie sú žalované, v takom prípade, o aký ide v konaní vo veci samej, keďže škoda vyplývajúca z porušenia práva rozmnožovania pána Pinckneyho podľa môjho názoru vznikla na inom mieste ako škoda vyplývajúca z porušenia jeho práv šírenia alebo prenosu.

22 — V ktorej je zverejnenie obsahu v elektronickej podobe na internete odlišené od prípadu „– ako v prejednávanej veci – ponúkan[ia] hmotného nosiča... na internete“ (kurzívou zvýraznil generálny advokát).

23 — Pozri najmä rozsudky z 15. júna 2006, Acereda Herrera (C-466/04, Zb. s. I-5341, bod 51) a z 2. apríla 2009, Elshani (C-459/07, Zb. s. I-2759, bod 44).

24 — Dodávam, že z opravného prostriedku pána Pinckneyho pripojeného k návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že pán Pinckney sa v konaní pred francúzskymi súdmi neodvolával na spolupáchateľstvo rakúskej spoločnosti pri činnostiach britských spoločností.

25 — Rozsudok zo 16. mája 2013, Melzer (C-228/11).

39. Keďže otázka vymedzenia miesta, kde došlo ku skutočnosti, ktorá zakladá nárok na náhradu škody, v zmysle článku 5 bodu 3 nariadenia č. 44/2001 v prípade cezhraničného šírenia hmotných nosičov alebo elektronického obsahu, ktorý reprodukuje chránené diela, prostredníctvom internetu by bola relevantná len v rámci žaloby proti osobám, ktoré sa údajne dopustili takého konania, obe prejudiciálne otázky podľa môjho názoru nezodpovedajú objektívnej potrebe vyriešenia sporu vo veci samej.²⁶

40. V dôsledku toho navrhujem, aby Súdny dvor určil, že návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podal Cour de cassation, je neprípustný.

B – Subsidiárne úvahy o veci samej

41. Keďže navrhujem, aby Súdny dvor odmietol návrh na začatie prejudiciálneho konania, lebo je v celom rozsahu neprípustný, len subsidiárne preskúmam definíciu „miesta, kde došlo... ku skutočnosti, ktorá zakladá [nárok na náhradu škody]“, na účely článku 5 bodu 3 nariadenia č. 44/2001.

42. V tejto súvislosti poznamenávam, že od podania návrhu vnútroštátneho súdu Súdny dvor rozhodol o otázkach podobných tým, ktoré sú predmetom tohto konania, v iných oblastiach duševného vlastníctva, konkrétne práva ochranných známok²⁷ a nepriamo práva *sui generis* k databázam²⁸. Hoci usmernenia judikatúry v tejto oblasti sú v súčasnosti bezpochyby jednoznačnejšie, spresnenia, ktoré by mohol poskytnúť Súdny dvor v súvislosti s určením miesta porušenia autorských práv prostredníctvom internetu na účely určenia súdnej právomoci nie sú o nič menej očakávané.²⁹

43. Vzhľadom na niektoré protichodné pripomienky predložené Súdnemu dvoru³⁰ považujem za užitočné pripomenúť význam zásady teritoriality, ktorou sa vyznačuje táto oblasť, a následne z nej vyvodiť konkrétne dôsledky týkajúce sa súdnej právomoci v prípade zložitého cezhraničného porušenia autorských práv prostredníctvom internetu, ku ktorému došlo v prípadoch uvedených vnútroštátnym súdom.

1. O význame zásady teritoriality autorského práva

44. Zásada teritoriality autorského práva je základom usporiadania jednotlivých dvadsiatich siedmich vnútroštátnych poriadkov, ktoré majú súbežne chrániť to isté dielo v Únii.³¹

26 — Podľa formulácie, ktorú Súdny dvor použil v rozsudku zo 17. mája 1994, Corsica Ferries (C-18/93, Zb. s. I-1783, bod 14 a citovaná judikatúra). Pozri analogicky najmä rozsudky Volker und Markus Schecke a Eifert (už citovaný, body 41 a 42), zo 16. októbra 2008, Kirtruna a Viganò (C-313/07, Zb. s. I-7907, body 30 a 31), ako aj z 1. októbra 2009, Woningstichting Sint Servatius (C-567/07, Zb. s. I-9021, body 45 a 46).

27 — Rozsudok z 19. apríla 2012, Wintersteiger (C-523/10).

28 — V zmysle kapitoly III smernice Európskeho parlamentu a Rady 9/96/ES z 11. marca 1996 o právnej ochrane databáz (Ú. v. ES L 77, s. 20; Mím. vyd. 13/015, s. 459) v rozsudku z 18. októbra 2012, Football Dataco a i. (C-173/11).

29 — Na ilustráciu mnohorakosti výkladov judikatúry Súdneho dvora pozri ANCEL, M.-E.: Quel juge en matière de contrefaçon. In: NOURISSAT, C., TREPPOZ, É. (ed.): *Droit international privé et propriété intellectuelle*. Lamy, 2010, s. 173; TREPPOZ, É.: Droit européen de la propriété intellectuelle. In: *RTDE*, 47 (4), október/december 2011, s. 847; AZZI, T.: commentaire de l'arrêt Cass. Civ. 1ère, 12 juillet 2012, n° 11-15.165. In: *Journal du droit international (Clunet)*, č. 1, január 2013, 2, marg. č. 22 a nasl.

30 — Poľská vláda poukazuje na všeobecnú povahu ochrany autorského práva v Únii, zatiaľ čo pán Pinckney a Komisia zdôrazňujú, že v tejto oblasti dominuje zásada teritoriality.

31 — A to aj napriek harmonizácii niektorých z jeho aspektov siedmimi odvetvovými alebo všeobecnými smernicami prijatými v Únii v tejto oblasti od roku 1991. Pozri v tejto súvislosti bod 3 návrhov, ktoré predniesol generálny advokát Mengozzi 7. marca 2013 vo veci Amazon.com International Sales (C-521/11, v konaní pred Súdnym dvorom).

45. Táto zásada, na ktorej je založené celé právo duševného vlastníctva, sa prejavuje v troch aspektoch, ktorými sú súdna právomoc, rozhodné právo a hmotné právo. Ako vyplýva z už citovaného rozsudku *Football Dataco a i.*, v tejto oblasti existuje medzi všetkými týmito aspektmi úzka súvislosť.³²

46. Pokiaľ ide o súdnu právomoc, na úvod konštatujem, že zásada teritoriality znamená, že súdy členského štátu môžu rozhodovať o porušeníach autorských práv len v prípade a v rozsahu, v akom sa tieto porušenia týkajú územia, na ktorom majú tieto súdy sídlo. Táto súvislosť medzi územím a súdnou právomocou však môže byť narušená, ak má uvedený súd právomoc týkajúcu sa celej veci bez ohľadu na lokalizáciu prvkov sporu, napríklad ak je jeho právomoc založená na článku 2 nariadenia č. 44/2001.³³

47. Pokiaľ ide o kolíziu zákonov, článok 8 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 864/2007 z 11. júla 2007 o rozhodnom práve pre mimozmluvné záväzky (Rím II)³⁴ stanovuje, že na mimozmluvný záväzok vyplývajúci z porušenia práva duševného vlastníctva, ktoré nemá povahu „jednotného práva duševného vlastníctva Spoločenstva“, sa výlučne a kategoricky uplatní „právny] poriad[ok] krajiny, na území ktorej je toto právo chránené“.³⁵ Toto pravidlo, ktoré je založené na subjektívnej väzbe, ktorá v prvom rade ponecháva voľbu rozhodného práva na žalobcovi, znamená, že ten, kto tvrdí, že došlo k porušeniu jedného z jeho autorských práv, musí byť chránený vnútroštátnym právnym poriadkom, lebo mimo tohto právneho poriadku neexistuje autorské právo.³⁶ V tejto súvislosti uvedená kolízna norma predstavuje skôr jeden z prejavov existencie zásady teritoriality ako jej dôsledok.

48. Myšlienka teritoriality teda nadobúda všetky svoje účinky v rovine hmotného práva. Z tohto hľadiska táto myšlienka znamená, že autorskoprávna ochrana diela závisí od vnútroštátneho právneho poriadku, a to tak z hľadiska uznania tohto autorského práva, ktoré závisí od dodržania podmienok stanovených predmetným právnym poriadkom, ako aj z hľadiska rozsahu jeho ochrany, ktorý je obmedzený na dotknuté územie.³⁷ Inak povedané, existencia, ako aj účinky autorského práva závisia od hraníc právneho poriadku.³⁸ Práve v tomto štádiu argumentácie treba určiť územnú pôsobnosť ochrany stanovenej autorským právom členského štátu, na území ktorého je toto právo chránené.³⁹

49. Považujem za nesporné, že v systéme ochrany duševného vlastníctva a osobitne autorského práva za súčasného stavu práva Únie⁴⁰ v zásade naďalej dominuje táto zásada teritoriality. Súdny dvor však vo svojej nedávnej judikatúre zmiernil niektoré nepriaznivé účinky teritoriality autorského práva s cieľom prispôsobiť ju každodennej realite cezhraničného šírenia chránených diel, a to tak v súvislosti s normami právomoci⁴¹, ako aj v súvislosti s podmienkami existencie porušenia rôznych práv duševného vlastníctva v hmotnoprávnej rovine⁴².

32 — Súdny dvor v už citovanom rozsudku *Football Dataco a i.*, v ktorom rozhodoval o otázke týkajúcej sa určenia miesta „reutilizácie“ v zmysle článku 7 smernice 96/9/ES, považoval za potrebné súčasne uviesť úvahy týkajúce sa hmotnoprávnej roviny a roviny medzinárodného práva súkromného.

33 — Podľa môjho názoru takáto všeobecná právomoc skutočne existuje v oblasti duševného vlastníctva, ako to vyplýva z bodu 30 už citovaného rozsudku *Wintersteiger*, podľa ktorého „obmedzením územnej pôsobnosti ochrany národnej ochrannej známky nemožno vylúčiť právomoc iných súdov vo veciach s cudzím prvkom, ako sú súdy členského štátu, v ktorom bola uvedená ochranná známka zapísaná“.

34 — Ú. v. EÚ L 199, s. 40.

35 — Toto riešenie, ktoré je podľa odôvodnenia 26 uvedeného nariadenia „univerzálne uznávan[é]“, je v súlade s riešením uvedeným v článku 5 ods. 2 Bernského dohovoru.

36 — HUBER, P., ILLMER, M.: *Rome II Regulation*. München: Sellier, 2011, článok 8, body 29 až 31 a 34, s. 241.

37 — Pozri najmä v oblasti autorských práv rozsudok zo 14. júla 2005, *Lagardère Active Broadcast* (C-192/04, Zb. s. I-7199, bod 46). Treba dodať, že existujú regionálne režimy práv duševného vlastníctva, akými sú ochranné známky Spoločenstva a Beneluxu.

38 — Poznámam, že z článku 5 ods. 1 Bernského dohovoru vyplýva, že zahraničné diela a autori požívajú rovnakú ochranu ako domáce diela a autori.

39 — Pozri analogicky rozsudok *Football Dataco a i.* (už citovaný, bod 28).

40 — Komisia v súčasnosti skúma realizovateľnosť revízie autorského práva Únie, najmä pokiaľ ide o teritorialitu [COM(2012) 789 v konečnom znení].

41 — Už citované rozsudky *Wintersteiger*, ako aj *Football Dataco a i.*

42 — Pozri, pokiaľ ide o porušenie výlučného práva šírenia v rámci cezhraničného predaja na diaľku, rozsudok *Donner*, už citovaný, ako aj, pokiaľ ide o porušenie ochrannej známky Spoločenstva prostredníctvom internetu, rozsudok *L'Oréal a i.*, už citovaný.

50. V dôsledku toho, pokiaľ nebola v tejto oblasti prijatá právna úprava⁴³, zastávam názor, že porušenia autorských práv, ktorých osobitosť spočíva v tom, že k nim došlo prostredníctvom internetu, nespôsobujú zmenu tradične teritoriálneho prístupu k tejto kategórii práv, ale skôr nové vymedzenie spôsobu, akým sa prejavuje súvislosť medzi virtuálnym správaním a daným územím.⁴⁴

2. O súdoch, ktoré majú právomoc rozhodnúť o údajnom porušení rôznych výlučných autorských práv prostredníctvom internetu

a) O rámci analýzy

51. Z výkladu článku 2 nariadenia č. 44/2001v spojení s článkom 5 bodom 3 tohto nariadenia vyplýva, že v oblasti žalôb podaných na základe mimozmluvnej zodpovednosti má žalobca možnosť podať žalobu buď na súd štátu, v obvode ktorého sa nachádza bydlisko žalovaného, alebo na súdy, v obvode ktorých sa nachádza „miest[o], kde došlo alebo by mohlo dôjsť ku skutočnosti, ktorá zakladá [nárok na náhradu škody]“.

52. Podľa ustálenej judikatúry sa druhá skutočnosť zakladajúca právomoc delí na dve časti, a to jednak na „miesto, kde vznikla škoda“, a jednak na „miesto, kde došlo k príčinnej udalosti, ktorá viedla k tejto škode, takže žalovaného možno žalovať podľa výberu žalobcu na súde jedného alebo druhého z týchto dvoch miest“⁴⁵. Treba postupne posúdiť oba tieto faktory väzby za okolností konania vo veci samej.

b) O určení miesta porušenia práva rozmnožovania

53. Už som uviedol, že porušenie práva rozmnožovania autora v zásade vôbec nemá cezhraničnú povahu, keďže miesto, kde došlo ku skutočnosti, ktorá viedla k vzniku škody, a miesto, kde škoda vznikla, sú totožné. Ujma vyplývajúca z porušenia práva rozmnožovania totiž v celom rozsahu vznikne už rozmnožením, a teda nastáva v tom istom mieste ako rozmnoženie.⁴⁶

54. Z toho vyplýva, že len rakúske súdy majú v zásade právomoc rozhodovať o právnych dôsledkoch vylisovania CD v Rakúsku a len britské súdy majú v zásade právomoc rozhodovať o hypotetickom zverejnení piesní na internete v Spojenom kráľovstve prostredníctvom nahratia kópie na hosťielsky server pripojený na internet⁴⁷, ako aj o škode, ktorá tým vznikla.

c) O určení miesta porušenia práv šírenia alebo prenosu

55. Naopak, porušenie práv šírenia a prenosu môže zahŕňať cudzí prvok vedúci k premiestneniu jednotlivých prvkov údajnej zodpovednosti a v dôsledku toho k rozpojeniu jednotlivých väzieb na účely uplatnenia článku 5 bodu 3 nariadenia č. 44/2001. Ujma vyplývajúca z porušenia práv šírenia alebo prenosu totiž predpokladá potenciálneho adresáta alebo verejnosť, ktorí sa môžu nachádzať na inom mieste ako uvedený úkon.

43 — Pozri v oblasti káblového a satelitného vysielania, ktorá vyvoláva v zásade tie isté problémy týkajúce sa určenia miesta ako internet, jediný faktor väzby prijatý normotvorcom Spoločenstva s cieľom sústrediť rozhodné právo, kontrolu a výkon súvisiacich autorských práv v jednom štáte [článok 1 ods. 2 písm. b) smernice Rady 93/83/EHS z 27. septembra 1993 o koordinácii určitých pravidiel týkajúcich sa autorského práva a príbuzných práv pri satelitnom vysielaní a káblovej retransmisii (Ú. v. ES L 248, s. 15; Mím. vyd. 17/001, s. 134)].

44 — V oblasti porušenia osobnostných práv Súdny dvor v už citovanom rozsudku eDate Advertising a Martinez prispôbil kritériá uvedené v rozsudku zo 7. marca 1995, Shevill a i. (C-68/93, Zb. s. I-415), špecifikám šírenia údajov prostredníctvom internetu.

45 — Táto možnosť existuje od vydania rozsudku z 30. novembra 1976, Bier (21/76, Zb. s. 1735, bod 19), a bola viackrát zopakovaná, okrem iného v už citovanom rozsudku Folien Fischer a Fofítec, (body 39 a 40).

46 — Pripomínam, že z rozsudkov z 19. septembra 1995, Marinari (C-364/93, Zb. s. I-2719, bod 15), a z 10. júna 2004, Kronhofer (C-168/02, Zb. s. I-6009, bod 20), vyplýva, že „miesto, kde je sústredený majetok poškodeného“, v ktorom sa v konečnom dôsledku prejavujú dôsledky každej hospodárskej ujmy, nepredstavuje miesto vzniku škody.

47 — Za predpokladu, že použitý technický postup skutočne predpokladá rozmnoženie.

56. V prípade cezhraničného porušenia autorských práv prostredníctvom internetu pritom určenie „miesta, kde došlo ku skutočnosti, ktorá zakladá nárok na náhradu škody“, podľa môjho názoru nemusí byť založené na zásadách, ktoré sú podstatne odlišné v závislosti od toho, či ide o porušenie jedného alebo druhého z týchto práv.⁴⁸ Rovnako ako účastníci konania pred Súdny dvorom sa teda domnievam, že ak by obe položené otázky boli prípustné, bolo by potrebné odpovedať na ne rovnako.

i) Miesto, kde došlo k príčinnej udalosti

57. Pokiaľ ide o miesto, kde došlo k príčinnej udalosti, ktoré priznáva právomoc súdu, ktorý rozhoduje o celej vzniknutej škode⁴⁹, domnievam sa, že v oblasti autorských práv je potrebné prijať rovnaký prístup, ako je ten, ktorý Súdny dvor prijal v oblasti práva ochranných známkov v už citovanom rozsudku *Wintersteiger*⁵⁰, spočívajúci v priznaní právomoci súdom podľa miesta, kde sa nachádza sídlo údajných falšovateľov ako miesta, kde sa rozhodlo o ponúkaní CD na internete – pokiaľ ide o šírenie – alebo kde sa rozhodlo o zverejnení piesní na internete („upload“) – pokiaľ ide prenos.

58. V oboch prípadoch toto kritérium vedie v prejednávanej veci k určeniu britských súdov podľa miesta, kde majú sídlo predmetné spoločnosti, a teda má len obmedzený význam pre žalobcu v porovnaní so všeobecnou normou právomoci vyplývajúcou z článku 2 ods. 1 nariadenia č. 44/2001.

ii) Miesto, kde vznikla škoda

59. Vzhľadom na všadeprítomnosť šírenia falšovaných umeleckých diel prostredníctvom internetu sa podstata problémov prejavuje práve pri určovaní miesta, kde vznikla škoda vyplývajúca z prenosu alebo šírenia na internete. V tejto súvislosti mnohorakosť výkladov navrhovaných Súdnemu dvoru v rámci tohto konania⁵¹ odráža odlišné riešenia prijaté súdmi členských štátov⁵² a početné návrhy právnej náuky v tejto oblasti.⁵³

60. Domnievam sa však, že zásady riešenia týchto problémov už teraz dosť jasne vyplývajú z nedávnej judikatúry Súdneho dvora.

61. Pokiaľ ide o hmotné právo, Súdny dvor sa viackrát vyjadril ku kritériám určenia miesta porušenia rôznych práv duševného vlastníctva prostredníctvom internetu na účely vymedzenia územnej pôsobnosti práva, o ochranu ktorého sa žiadalo, v závislosti od existencie súvislosti medzi údajným porušením práv duševného vlastníctva a predmetným územím. V týchto rozsudkoch Súdny dvor systematicky uprednostnil kritérium založené na zameraní činnosti predmetnej internetovej stránky

48 — FAWCETT, J., TORREMANS, P.: c. d., s. 575, marg. č. 10.157.

49 — Vyplýva to z bodu 25 už citovaného rozsudku *Shevill* a i. a bolo to potvrdené v už citovanom rozsudku *Wintersteiger* aj napriek zásade teritoriality v oblasti porušenia práva ochranných známkov (bod 30).

50 — Bod 37 uvedeného rozsudku.

51 — Takmer všetci účastníci konania pred Súdny dvorom navrhli odlišný faktor väzby, pričom len pán Pinckney navrhol tri alternatívne definície tohto faktora.

52 — Pozri v prospech právomoci založenej len na dostupnosti internetovej stránky, prostredníctvom ktorej dochádza k porušeniu autorského práva, vo Švédsku najmä rozhodnutie Svea hovrátt zo 4. februára 2008 (RH 2008:4) a na druhej strane v Nemecku rozhodnutie Oberlandsgericht Köln (30.10.2007, GRUR-RR 2008, s. 71), ktoré vyžaduje zámerné nasmerovanie činnosti internetovej stránky. Pokiaľ ide o opis riešení uplatňovaných v Spojených štátoch, pozri HÖRNLE, J.: *The jurisdictional challenge of the Internet*. In: EDWARDS, L. (ed.): *Law and the Internet*. Oxford: Hart Publishing, 2009, s. 143.

53 — Medzinárodné právo súkromné týkajúce sa duševného vlastníctva a osobitne autorského práva vzbudzuje už asi pätnásť rokov veľký záujem právnej náuky, ktorý sa prejavil vo vypracovaní rôznych metód riešenia kolízie právomocí. Pozri k skutočnostiam zakladajúcim právomoc, ktoré sú alternatívou k bydlisku žalovaného, Zásady Európskej skupiny Inštitútu Maxa Plancka o kolízii zákonov v oblasti duševného vlastníctva (CLIP) (články 2:202 a 2:203) ako aj Zásady o právomoci vo veciach s cudzím prvkom, rozhodnom práve a rozsudkoch v cezhraničných občianskoprávných sporoch v oblasti duševného vlastníctva, ktoré prijal American Law Institute (ALI) (článok 204), na ktoré poukazuje okrem iného METZGER, A.: *Jurisdiction in Cases Concerning Intellectual Property Infringements on the Internet*. In: LEIBLÉ, S., OHLY, A. (ed.): *Intellectual Property and Private International Law*. Tübingen: Mohr Siebeck, 2009, s. 251.

buď na verejnosť Únie, alebo na verejnosť členského štátu.⁵⁴ Nedávno spresnil obsah tohto kritéria, pričom uviedol, že činnosť internetovej stránky musí byť prejavom „úmyslu je[j] autora zamerať sa na osoby nachádzajúce sa na tomto území“.⁵⁵ Poznnamenávam, že táto podmienka zamerania sa uplatňuje nezávisle od hmotného alebo nehmotného nosiča údajného porušenia.⁵⁶

62. Pokiaľ ide o súdnu právomoc, Súdny dvor ešte priamo nerozhodol o kritériách na určenie miesta, kde vznikla škoda, na účely určenia súdu, ktorý má právomoc v prípade údajného porušenia práva duševného vlastníctva, ktoré nepodlieha registrácii, prostredníctvom internetu.⁵⁷ Je pritom samozrejmé, že riešenia prijaté Súdny dvorom v rovine hmotného práva nemožno automaticky preniesť na pravidlá určovania súdnej právomoci.

63. Takéto riešenia by však mohli byť založené na výklade článku 5 bodu 3 nariadenia č. 44/2001, keďže to má osobitný význam. Domnievam sa pritom, že z už citovaného rozsudku *Football Dataco a i.* vyplýva snaha o koherentnosť judikatúry Súdneho dvora, ktorá sa prejavuje v zosúladení kritérií na určenie miesta na účely určenia súdu, ktorý má právomoc, s kritériami stanovenými na účely vymedzenia územnej pôsobnosti vnútroštátneho režimu ochrany práva *sui generis* k databázam. Súdny dvor totiž v reakcii na otázku týkajúcu sa určenia miesta odoslania údajov – podľa generálneho advokáta Cruza Villalóna – nezávisle od otázky súdnej právomoci po tom, čo pripomenul relevantné ustanovenia nariadenia č. 44/2001, konštatoval, že „otázka určenia miesta, kde došlo k odoslaniu, o ktoré ide v konaní vo veci samej a o ktorom *Football Dataco a i.* tvrdia, že ním bola spôsobená škoda na podstatnej investícii určenej na vytvorenie databázy *Football Live*, môže mať vplyv na otázku právomoci vnútroštátneho súdu“⁵⁸.

64. V prejednávacom prípade, v ktorom ide o údajné porušenie niektorých výlučných autorských práv prostredníctvom internetu, sa domnievam, že prístup k určeniu miesta, ktorý Súdny dvor zaujal v hmotnoprávnej rovine v už spomenutých rozsudkoch, by bolo možné použiť aj na určenie miesta, kde vznikla škoda, na účely uplatnenia článku 5 bodu 3 nariadenia č. 44/2001. Tento záver totiž podľa môjho názoru potvrdzuje samotná povaha ujmy vyplývajúcej z porušenia práv šírenia a prenosu v zmysle smernice 2001/29. Keďže táto ujma má podobu ušlého zisku z dôvodu nedovoleného šírenia diel, považujem za vhodné uprednostniť určenie súdu na základe analýzy zamerania činnosti na danú verejnosť predmetnou internetovou stránkou, pričom právna náuka označuje tento prístup ako „teóriu zamerania“⁵⁹. Takto určený súd by mal len právomoc obmedzenú na škodu, ktorá vznikla na území⁶⁰, na ktoré sa zámerne zamerával údajný porušovateľ.⁶¹

54 — Pozri, pokiaľ ide o národné ochranné známky a ochranné známky Spoločenstva, rozsudok *L'Oréal a i.*, už citovaný (bod 65), a pokiaľ ide o údajné porušenie výlučného práva autora na šírenie, rozsudok *Donner*, už citovaný (bod 27), ako aj, pokiaľ ide o porušenie práva *sui generis* k databáze, rozsudok *Football Dataco a i.*, už citovaný (bod 39).

55 — Rozsudok *Football Dataco a i.* (už citovaný, bod 39).

56 — Keďže už citovaný rozsudok *Donner* súvisel s cezhraničným predajom nábytku, zatiaľ čo už citované rozsudky *L'Oréal a i.* a *Football Dataco a i.* sa týkali činností na internete.

57 — Zo zjavných dôvodov súvisiacich s automatickou povahou ochrany autorského práva nemožno na porušenia autorských práv uplatniť kritérium miesta registrácie ako miesta vzniku škody stanovené Súdny dvorom v prípade porušenia vnútroštátnych ochranných známk prostredníctvom už citovaného rozsudku *Wintersteiger*.

58 — Bod 2 návrhov, ktoré predniesol generálny advokát Cruz Villalón 21. júna 2012 vo veci, v ktorej bol vydaný už citovaný rozsudok *Football Dataco a i.*, ako aj bod 30 uvedeného rozsudku.

59 — K tomu pozri tiež body 49 až 55 návrhov, ktoré som predniesol vo veci, v ktorej bol vydaný rozsudok zo 16. júna 2011, *Stichting de Thuiskopie (C-462/09, Zb. s. I-5331)*.

60 — Rozsah právomoci súdov miesta, kde vznikla škoda, je obmedzený na škodu, ktorá vznikla na území predmetného členského štátu (rozsudok *Shevill a i.*, už citovaný, body 28 a 30).

61 — Kritérium vymedzené v bode 39 už citovaného rozsudku *Football Dataco a i.*

65. Tiež navrhujem, aby Súdny dvor potvrdil toto usmernenie a rozšíril ho na autorské práva, pričom som už zdôraznil, že zo zásady teritoriality vyplýva osobitná súvislosť medzi rozsahom územnej pôsobnosti uplatniteľných vnútroštátnych predpisov a rozsahom súdnej právomoci, hoci tieto dva aspekty sú naďalej odlišné a nezameniteľné.⁶²

66. Pri uplatnení takej väzby by sa Súdny dvor mohol inšpirovať demonštratívnymi kritériami uvedenými v rozsudku Pammer a Hotel Alpenhof⁶³, pričom poznamenávam, že vnútroštátne sudy musia podľa môjho názoru uplatňovať uvedené kritériá s určitou mierou flexibility, s prihliadnutím najmä na povahu predmetnej činnosti.

67. Ďalšie spresnenie treba uviesť v súvislosti s potrebou prispôbiť rozsah skutočnosti zakladajúcej právomoc podľa článku 5 bodu 3 nariadenia č. 44/2001 škode spôsobenej prostredníctvom internetu. Normy právomoci uvedené v článku 5 uvedeného nariadenia v zásade majú za následok určenie konkrétneho súdu, ktorý má osobitnú právomoc, a nie všetkých súdov členského štátu.⁶⁴ Pokiaľ je však rozhodujúcim faktorom väzby zameranie činnosti internetovej stránky, domnievam sa, že je potrebné vykladať článok 5 bod 3 uvedeného nariadenia v tom zmysle, že priznáva právomoc každému zo súdov členského štátu, ktorého verejnosti je predmetná činnosť určená⁶⁵, pokiaľ tieto sudy majú na základe vnútroštátnych procesných predpisov právomoc *ratione materiae* na prejednanie sporu týkajúceho sa autorských práv. Okrem toho takáto právomoc môže existovať len za predpokladu osobitných vnútroštátnych predpisov, ktoré vyhradzuje spory týkajúce sa škody, ktorá vznikla na viacerých miestach, niektorým súdom, napríklad súdom hlavného mesta štátu.

68. Poukazujem na to, že kritérium dostupnosti, ktoré spočíva v konštatovaní, že potenciálna škoda nastáva vo všetkých miestach, z ktorých si možno prezrieť predmetnú stránku, treba podľa môjho názoru odmietnuť. Takýto faktor väzby by totiž podporoval účelový výber súdu v rozpore s judikatúrou Súdneho dvora, ktorý sa pri výklade nariadenia č. 44/2001 sústavne usiloval obmedziť toto riziko. Navyše poznamenávam, že kritérium miesta, kde sa požaduje ochrana, ktoré uvádza pán Pinckney, by viedlo k tomu istému rozptýleniu sporu ako kritérium dostupnosti vzhľadom na automatickú povahu ochrany autorského práva v právnom poriadku všetkých členských štátov. Nesúhlasím s takým znásobením súdov, ktoré majú právomoc, z dôvodov súvisiacich tak so zásadou teritoriality, ako aj s cieľmi predvídateľnosti a riadneho výkonu spravodlivosti, ktoré sú vyjadrené v uvedenom nariadení.⁶⁶

69. Pán Pinckney navrhuje alternatívu spočívajúcu v rozšírení kritéria miesta centra záujmov poškodeného vyplývajúceho z už citovaného rozsudku eDate Advertising a Martinez na porušenia majetkových autorských práv, ku ktorým došlo na internete, čo podľa jeho názoru umožňuje sústrediť vyriešenie sporu priznaním právomoci súdom tohto miesta vo vzťahu k celej škode. Domnievam sa, že táto voľba by prispela k zovšeobecneniu právomoci *forum actoris*. Takýto výklad by mohol zbaviť článok 2 nariadenia č. 44/2001 potrebného účinku a skresliť zámer normotvorcu vyjadrený v požiadavke úzkej súvislosti medzi sporom a osobitnou právomocou podľa článku 5 bodu 3 tohto nariadenia.

62 — Pokiaľ ide o analýzu v právnej náuke zdôrazňujúcej význam spoločného prístupu k týmto aspektom, pozri najmä GAUDEMET-TALLON, H.: Droit international privé de la contrefaçon: aspects actuels. In: *Recueil Dalloz*. 2008, s. 725, bod 8; VIVANT, M.: *Lamy Droit du Numérique*. Lamy, 2012, marg. č. 2383, a AZZI, T.: c. d., bod 24.

63 — Rozsudok zo 7. decembra 2010 (C-585/08 a C-144/09, Zb. s. I-12527, body 78 až 89). Kritériá, ktoré boli uplatnené najmä v bodoch 40 až 43 už citovaného rozsudku Football Dataco a i.

64 — S výnimkou článku 5 bodu 6 tohto nariadenia. Pozri v tomto zmysle bod 34 návrhov, ktoré som predniesol vo veci, v ktorej bol vydaný už citovaný rozsudok Melzer.

65 — Činnosť internetovej stránky je logicky častejšie zameraná na verejnosť jedného štátu ako na verejnosť obvodu konkrétneho súdu.

66 — Pokiaľ ide o kritiku takej väzby, pozri LOPEZ-TARRUELLA, A.: The International Dimension of Google Activities: Private International Law and the Need of Legal Certainty. In: LOPEZ-TARRUELLA, A. (ed.): *Google and the Law*. The Hague: Springer, 2012, s. 329.

70. Potenciálna nemajetková ujma vyplývajúca z porušenia dobrej povesti alebo zásahu do súkromia jednotlivca je spravidla intenzívnejšia v mieste, kde má tento jednotlivec centrum svojich záujmov, pričom táto okolnosť má prirodzene vplyv na normy právomoci. Naopak „takýto prístup... nemusí platiť rovnako aj pri stanovení súdnej právomoci v prípadoch porušenia práv duševného vlastníctva“⁶⁷. Majetková ujma vyplývajúca z porušenia jedného zo spomenutých výlučných autorských práv totiž nemá nevyhnutnú súvislosť s miestom centra záujmov autora, ale skôr s verejnosťou.⁶⁸

71. V dôsledku toho subsidiárne pre prípad, ak by Súdny dvor určil, že návrh na začatie prejudiciálneho konania je prípustný, navrhujem spoločne odpovedať na prejudiciálne otázky tak, že článok 5 bod 3 nariadenia č. 44/2001 sa má vykladať v tom zmysle, že v prípade sporu týkajúceho sa údajného porušenia výlučného práva šírenia ponúkaním hmotných nosičov, ktoré reprodukovujú obsah chránený autorským právom, na internete alebo výlučného práva prenosu zverejnením obsahu v elektronickej podobe na internete môže osoba, ktorá sa považuje za poškodenú, podať žalobu buď na súd podľa miesta sídla osôb, ktoré ponúkali kompaktné disky (CD) na internete alebo zverejnili obsah na internete, s cieľom uplatniť nárok na náhradu celej škody, ktorá jej vznikla, alebo na súdy členského štátu, do ktorého predmetná internetová stránka smeruje svoju činnosť, s cieľom uplatniť nárok na náhradu škody vzniknutej na tomto území.

V – Návrh

72. V dôsledku toho navrhujem, aby Súdny dvor určil, že návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podal Cour de cassation, je neprípustný.

73. Subsidiárne pre prípad, ak by Súdny dvor určil, že návrh na začatie prejudiciálneho konania je prípustný, navrhujem spoločne odpovedať na prejudiciálne otázky položené Cour de cassation takto:

Článok 5 bod 3 nariadenia Rady (ES) č. 44/2001 z 22. decembra 2000 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach sa má vykladať v tom zmysle, že v prípade sporu týkajúceho sa údajného porušenia výlučného práva šírenia ponúkaním hmotných nosičov, ktoré reprodukovujú obsah chránený autorským právom, na internete alebo výlučného práva prenosu zverejnením obsahu v elektronickej podobe na internete môže osoba, ktorá sa považuje za poškodenú, podať žalobu buď na súd podľa miesta sídla osôb, ktoré ponúkali kompaktné disky (CD) na internete alebo zverejnili obsah na internete, s cieľom uplatniť nárok na náhradu celej škody, ktorá jej vznikla, alebo na súdy členského štátu, do ktorého predmetná internetová stránka smeruje svoju činnosť, s cieľom uplatniť nárok na náhradu škody vzniknutej na tomto území.

67 — Rozsudok Wintersteiger (už citovaný, bod 24).

68 — Pozri tiež bod 20 návrhov, ktoré predniesol generálny advokát Cruz Villalón vo veci, v ktorej bol vydaný už citovaný rozsudok Wintersteiger.